

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE GNEŹNIEŃSKIM W 2009 ROKU

Część II – analiza sytuacji absolwentów w powiecie gnieźnieńskim w 2009 i 2010 roku

Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Art.9, ust.1, pkt 9 ustawy), zadaniem samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy.

Przedstawione poniżej opracowanie jest uzupełnieniem „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim w 2009 roku”. Raport ten przedstawia sytuację na rynku pracy w 2009 i 2010 roku w kontekście zgłaszanego przez pracodawców do Urzędu zapotrzebowania na pracowników, w zawodach, które reprezentowali absolwenci szkół w 2009 roku oraz absolwentów, którzy ukończą szkoły w 2010 roku.

Do opracowania tej części Monitoringu posłużyły dane pozyskane z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Głównego Urzędu Statystycznego oraz systemu informatycznego Powiatowego Urzędu Pracy.

I. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie gnieźnieńskim w latach 2009 i 2010

Poniższa tabela przedstawia porównanie ilości absolwentów kończących szkoły na terenie powiatu w 2009 roku w stosunku do ilości zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w końcu 2009 roku oraz przewidywanych absolwentów, którzy ukończą szkoły w 2010 roku. W tabeli zaprezentowanej poniżej znalazły się również oferty pracy zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie oraz dane statystyczne o osobach pozostających w rejestrze osób bezrobotnych w końcu 2009 roku.

Tabela I.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2009	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2009	Przewidywani absolwenci w roku 2010	Oferty pracy wg zawodów w powiecie gnieźnieńskim w 2009 roku
Wykształcenie średnie zawodowe					
"311204"	Technik budownictwa	47	10	31	6
"311302"	Technik elektryk	15	4	14	15
"311401"	Technik elektronik	51	7	44	5
"311403"	Technik mechatronik	0	0	0	0
"311502"	Technik mechanik	25	4	39	2
"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	0	1	0	0
"311913"	Technik technologii odzieży	0	0	5	0
"312102"	Technik informatyk	30	5	46	14
"314313"	Technik mechanik lotniczy	0	0	0	0
"315202"	Inspektor	12	0	36	2

	bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]				
"321202"	Technik architektury krajobrazu	0	0	25	0
"321208"	Technik rolnik	24	4	40	0
"321301"	Technik technologii żywności – cukrownictwo	20	0	0	0
"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	21	8	35	0
"322401"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]	24	6	23	13
"322404"	Terapeuta zajęciowy	23	3	24	13
"322601"	Technik farmaceutyczny	0	0	0	1
"322905"	Ratownik medyczny	25	0	87	5
"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0	1	12	0
"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	7	0	42	0
"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	48	11	35	14
"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	118	28	82	10
"341903"	Organizator	65	18	49	0

	agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]				
"342205"	Technik logistyki	9	0	25	9
"342901"	Agent reklamowy [zawód szkolny: Technik organizacji reklamy]	9	0	8	0
"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	32	1	59	111
"346102"	Opiekun w domu pomocy społecznej	23	0	0	17
"346103"	Opiekunka środowiskowa	40	2	0	2
"412102"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	23	0	29	6
"512201"	Kucharz	44	12	36	66
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	27	14	33	67
"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	28	3	62	40
"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	13	1	34	79
Wykształcenie średnie ogólne					
„000000”	Bez zawodu	981	112	885	34

Wykształcenie zawodowe					
"313104"	Fotograf	0	0	2	1
"512202"	Kucharz małej gastronomii	39	6	39	1
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	40	14	51	67
"522107"	Sprzedawca	74	25	80	730
"712102"	Murarz	8	0	25	117
"712301"	Cieśla	0	0	0	9
"713101"	Dekarz	0	0	3	41
"713203"	Posadzkarz	1	0	1	11
"713602"	Monter instalacji gazowych	9	0	22	1
"714103"	Malarz – tapeciarz	32	7	32	21
"714201"	Lakiernik samochodowy	16	5	23	10
"714303"	Kominiarz	1	0	0	0
"721303"	Blacharz samochodowy	4	3	11	9
"722204"	Ślusarz	13	1	24	21
"722304"	Tokarz	6	1	13	15
"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	60	6	62	1
"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	3	0	3	1
"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	13	4	36	5
"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	21	0	35	0
"741104"	Rzeźnik wędliniarz	3	0	3	4
"741201"	Cukiernik	17	5	16	9
"741203"	Piekarz	11	2	9	13
"742204"	Stolarz	29	3	21	56
"743304"	Krawiec	9	6	6	109
"743702"	Tapicer	8	1	10	30

Warto w tym momencie podkreślić, że powyższego porównania nie należy traktować dosłownie ponieważ na sytuację absolwentów na gnieźnieńskim rynku pracy ma wpływ wiele czynników (faktyczne umiejętności, motywacja do podjęcia pracy w zawodzie wyuczonym). Podana liczba zarejestrowanych absolwentów odzwierciedla sytuację w dniu 31 grudnia 2009 roku. Natomiast liczba ofert pracy (w tym staży) dotyczy całego roku 2009. Na tej podstawie można dokonać jedynie orientacyjnej prognozy.

Jak widać istnieją wyraźne dysproporcje między osobami reprezentującymi wymienione zawody a zgłoszonymi ofertami pracy.

Obserwując jednak dotychczasowe statystyki można powiedzieć, że gnieźnieński rynek pracy jest mało dynamiczny, a w związku z tym istnieje pewne prawdopodobieństwo, że w 2010 roku zapotrzebowanie na pracowników, zgłaszane przez pracodawców będzie takie samo jak w latach poprzednich.

Jakie zatem wnioski można wysnuć z powyższych danych ?

1. Absolwenci z wykształceniem zawodowym na gnieźnieńskim rynku pracy

Wśród absolwentów posiadających wykształcenie zawodowe najliczniej reprezentowanym zawodem był sprzedawca i fryzjer, zarówno pod względem osób kończących szkołę jak i zarejestrowanych absolwentów. Wśród osób kończących szkoły zawodowe najliczniej reprezentowaną grupą byli również: mechanik pojazdów samochodowych, kucharz małej gastronomii. W tych zawodach zgłaszano jednak tylko po jednej ofercie pracy.

Sporą ilość ofert pracy odnotowano w zawodach: murarz, dekarz, stolarz, krawiec, tapicer. Pojedyncze oferty lub ich brak odnotowano w takich zawodach jak: fotograf, cieśla, blacharz samochodowy, monter instalacji gazowych, lakiernik samochodowy, rzeźnik-wędliniarz, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych. Warto jednak podkreślić, że nie wszystkie oferty zgłaszane były do urzędu pracy.

2. Absolwenci z wykształceniem średnim ogólnym oraz średnim zawodowym na gnieźnieńskim rynku pracy

Najliczniej reprezentowaną grupą kończącą szkołę średnią (lub policealną) w 2009 roku był: technik elektronik, technik budownictwa, opiekunka środowiskowa. W 2010 roku powinna pojawić się na rynku pracy spora grupa kosmetyczek, pracowników administracyjnych, techników informatyków, techników elektroników.

W 2009 roku najwięcej ofert pracy zgłaszano w zawodach: pracownik administracyjny, kucharz, pracownik ochrony mienia i osób, fryzjer, kosmetyczka.

Zawody, w których odnotowano małą ilość ofert pracy to: technik logistyki, technik budownictwa, technik elektronik, technik mechanik, opiekunka środowiskowa czy technik rachunkowości.

W 2009 i 2010 roku na rynku pracy pojawiła się również spora grupa osób posiadających wykształcenie średnie ogólne.

3. Absolwenci z wyższym wykształceniem na gnieźnieńskim rynku pracy

Dla potrzeb niniejszego opracowania Główny Urząd Statystyczny zebrał i udostępnił dane dotyczące absolwentów szkół wyższych (za 2009 rok). Dane dotyczyły Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie oraz Gnieźnieńskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno Menedżerskiej „Milenium”.

Absolwenci, którzy ukończyli Gnieźnieńską Wyższą Szkołę Zawodową zdobyli wykształcenie o kierunku: ochrona środowiska – 38 osób, informatyka – 28 osób, zarządzanie i inżynieria produkcji – 61.

Osoby, które ukończyły edukację w GWSHM “Milenium” reprezentują takie

kierunki studiów jak: pedagogika – 184, w tym nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym – 102 osoby, kulturoznawstwo – 35 osób, zarządzanie 81 osób.

Brak danych na temat absolwentów Kolegium Europejskiego w Gnieźnie, które jest filią Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Dane z tej uczelni są przekazywane do GUS łącznie.

Dla osób z wykształceniem wyższym w 2009 roku zgłaszano następujące oferty pracy:

- kierownik działu marketingu i sprzedaży – 47 ofert
- kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji – 8 ofert
- specjalista zastosowań informatyki – 10 ofert
- specjalista ochrony środowiska – 1 oferta
- nauczyciel nauczania początkowego – 4 oferty
- nauczyciel przedszkola – 19 ofert
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – 15 ofert
- specjalista do spraw marketingu i handlu – 19 ofert
- pedagog – 6 ofert

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego sytuacja nie zmieniła się w znaczący sposób.

Warto dodać, że absolwenci szkół nie zawsze poszukują lub podejmują pracę w zawodach wyuczonych. Zazwyczaj na podjęcie pracy przez osobę bezrobotną mają wpływ inne czynniki np. dodatkowe umiejętności, aktywność w poszukiwaniu pracy, motywacja, nieformalne kontakty z potencjalnymi pracodawcami (sieć znajomości), sytuacja na rynku pracy, która zmusza do podejmowania pracy poniżej swoich możliwości zawodowych, chęć zmiany zawodu, wykształcenia czy zdobycia innego niż dotychczas doświadczenia zawodowego.

Niemniej jednak, niektóre z zawodów reprezentowanych przez absolwentów szkół mogą faktycznie okazać się nadwyżkowe lub deficytowe.

W tym miejscu warto przypomnieć dane dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2009 roku.

1. Zawody deficytowe czyli takie, na które na rynku pracy występuje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej przedstawiamy 30 zawodów deficytowych w kolejności od najwyższego do najniższego wskaźnika deficytu zawodu.

Tabela 5. Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w 2009 roku
(30 zawodów, od najwyższego do najniższego wskaźnika deficytu)

l.p.	Nazwa zawodu
1.	Kierownik działu marketingu i sprzedaży
2.	Kasjer handlowy
3.	Tynkarz
4.	Zbrojarz
5.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]
6.	Telemarketer
7.	Pomoc kuchenna
8.	Sekretarka
9.	Pokojowa [w hotelu]
10.	Technik logistyk
11.	Woźny
12.	Bibliotekarz
13.	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]
14.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych
15.	Robotnik gospodarczy
16.	Pakowacz
17.	Bufetowy [barman]
18.	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]
19.	Robotnik drogowy
20.	Wulkanizator
21.	Recepcjonista
22.	Sprzątaczką
23.	Magazynier

24.	Robotnik budowlany
25.	Dekarz
26.	Kierowca samochodu osobowego
27.	Florysta
28.	Robotnik placowy
29.	Portier
30.	Operator sprzętu do robót ziemnych

Warto w tym momencie podkreślić, że na powyższą statystykę złożyły się oferty stażu, dlatego zawód bibliotekarz, wychowawca czy pracownik biurowy znalazły się w grupie zawodów deficytowych.

W 2009 roku zawodami deficytowymi okazały się profesje związane z szeroko pojętą branżą handlową. Zapewne związane było to z pojawieniem się na lokalnym rynku kilku dużych sieci handlowych, a tym samym zgłaszanego przez nie zapotrzebowania na pracowników.

2. Zawody nadwyżkowe, czyli zawody, na które występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób zarejestrowanych w tym zawodzie.

Tabela 6. Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w 2009 roku (30 zawodów w kolejności od najniższego do najwyższego wskaźnika nadwyżki)

	Nazwa zawodu
1.	Mechanik samochodów osobowych
2.	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]
3.	Tokarz
4.	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego
5.	Fotograf
6.	Piekarz
7.	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych
8.	Obuwnik przemysłowy
9.	Ślusarz
10.	Opiekunka środowiskowa
11.	Elektromechanik pojazdów samochodowych
12.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych
13.	Specjalista do spraw rachunkowości
14.	Cukiernik
15.	Inżynier zootechniki

16.	Stolarz budowlany
17.	Technik elektronik
18.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych
19.	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]
20.	Technik budownictwa
21.	Cholewkarz
22.	Specjalista administracji publicznej
23.	Pedagog
24.	Frezer
25.	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]
26.	Kucharz małej gastronomii
27.	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych
28.	Technik mechanik
29.	Stolarz meblowy
30.	Mechanik pojazdów samochodowych

Jak widać, pracodawcy poszukiwali przez Urząd Pracy pracowników do pracy fizycznej, która nie wymagała szczególnych kwalifikacji zawodowych. Podobnie, jak w poprzednich latach, duża ilość ofert pracy zgłoszonych w niektórych zawodach np. pracownik biurowy, bibliotekarz, mogła wynikać z zainteresowania pracodawców, przyjęciem osób bezrobotnych na staże. Oczywiście nie można automatycznie zakładać, że w którymś z wymienionych zawodów w tabelach, należałoby rozpocząć lub zakończyć nauczanie. Jednak warto byłoby się zastanowić nad takimi czynnikami jak: jakość kształcenia, odpowiednia rekrutacja do szkół wymagających określonych predyspozycji zawodowych, pozyskiwanie i stwarzanie szans przedsiębiorcom na lokalnym rynku pracy, którzy tworzyliby nowe miejsca pracy, dla osób bezrobotnych, w tym kończących szkoły w powiecie gnieźnieńskim. Nie bez znaczenia byłaby również możliwość stworzenia warunków do ustawicznego kształcenia dorosłych, zwłaszcza dzięki elastycznemu wykorzystywaniu możliwości wynikających z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Podsumowanie

Zaprezentowana powyżej analiza sytuacji absolwentów uwzględnia jedynie niektóre tendencje panujące na lokalnym rynku pracy.

Każdy z wymienionych zawodów, reprezentowanych przez absolwentów oraz jego sytuację na lokalnym rynku pracy należałoby analizować indywidualnie. Jednakże nie jest to zadaniem tego opracowania. Pragniemy ponownie podkreślić, że powyższy raport należy traktować głównie jako dokument ułatwiający orientację w sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Opracowała
Ewa Zielińska
Doradca zawodowy I stopnia